

her kan vi altså komme i den situation, at forældre indbetaler et depositum; det lykkes så af forskellige grunde ikke at oprette skolen, men pengene kan man ikke få tilbage igen. Hvad er de så gået til, disse penge? Er det sådan en afgift på at bruge ens frihedsrettigheder, eller hvad er det, vi er ude i? Det må nærmest være det, det drejer sig om.

Det andet, man kan spørge sig selv om, er, hvorfor dette kommer nu, hvis det er sådan en bagatel, som undervisningsministeren giver udtryk for. Det kommer nu, fordi det ikke er en bagatel. Det kommer nu, fordi en del af kommunalreformens store effektiviseringsfordele er, at man kan komme til at nedlægge skoler.

Kl. 14.15

Jeg synes, det er meget vigtigt i den her sammenhæng at gøre sig fuldstændig klart, at det, der sker, er, at flertallet gør sig til dommer over, hvad der er forældrenes baggrund for at åbne en skole eller lade være med det. Og det at sætte sig til dommer over, hvilken pædagogik, hvilken størrelse, hvilket lærerfællesskab der kan være bærende for en skole, synes vi er i modstrid med hele ånden og hele grundlaget for friskolelovgivningen.

At ministeren gør det til en bagatel, synes også at være paradoksalt, da ministeren jo ellers i enhver anden sammenhæng betoner sammenhængen i børnenes skolegang, og er der noget, det her forslag stiller sig hindrende over for, er det sammenhæng. Ministeren burde besvare den forrige ordførers spørgsmål: Hvorfor kan forældrene ikke få pengene tilbage?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Hvis man kan få pengene tilbage, kan man fuldstændig risikofrit hvert eneste år anmelde en friskole og så bare få pengene tilbage, når der ikke bliver brug for det, fordi kommunalbestyrelsen alligevel ikke træffer beslutning. Den slags betalinger, som der her er tale om, har man i situationer, hvor man vil sikre, at det offentlige system ikke ulejliges, uden at der en solid baggrund for det. Dette at oprette en fri skole er jo noget, der har at gøre med, at man udløser en meget stor offentlig udgift og en masse forpligtelser, og derfor er det meget godt, at der er lidt soliditet og lidt seriositet bag et sådant ønske om at oprette en friskole.

Jeg er glad for at kunne sige, at ingen her har bestridt det, der var mit ærinde, da jeg gik på talerstolen, nemlig at dette ikke krænker åndsfri-

heden. Jeg er også glad for at kunne sige, at selv efter vedtagelsen af både ændringsforslaget og lovforslaget er Danmark det land i hele verden, som har den mest udstrakte skolefrihed.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Til det må man blot sige, at det virkelig er de nøjsomme år, for så vidt angår friheden, for hvis perspektivet er, at vi til enhver tid bare skal kunne sige, at hos os er vi en lillebitte smule friere, end vi er andre steder, så må man sige, at der virkelig er perspektiv i indskrænkningerne af friheden, hvis det er det, vi begynder på.

Jeg troede, at det var regeringens projekt at sørge for, at der bliver givet muligheder for at udøve de frihedsrettigheder, man får, men det, som ministeren jo siger meget klart fra talerstolen, er, at depositummet er en frihedsafgift. Det er den afgift, som man skal betale for at have mulighed for at bruge de frihedsrettigheder, man har som forældre i forhold til undervisningspligtens opfyldelse.

Det, at ministeren gør det her til et spørgsmål om, at der udløses en stor offentlig udgift, og at man ikke kan tage forældrene alvorligt, medmindre de er villige til at indlevere et depositum, er en så overordentlig nedladende holdning i forhold til det store arbejde, der bliver gjort rundtomkring for at sikre, at et lokalområde har en skole og en skolestruktur, der kan opfylde børnenes behov og dermed også undervisningspligten.

Jeg synes, det er meget betænkeligt for Venstre, hvis partiet mener, at tankefriheden og muligheden for den frie skole alene afhænger af, at nogen overhovedet kan oprette en sådan, for hver gang man gør det sværere, gør man det i sagens natur også sværere at virkeliggøre det, der er baggrunden for det, nemlig en fri skole.

Formanden:

Ønsker ministeren ordet? Nej. Så er det hr. Søren Krarup for en kort bemærkning til ministeren.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Det er undervisningsministerens brug af ordet åndsfrihed, der kalder mig på talerstolen. Jeg er en stor tilhænger af åndsfrihed, og jeg synes, den her lov om friskoler krænker åndsfriheden. Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvad er ånd? Er ånd ikke forældres bekymring for deres børns skolegang? Er ånd ikke det, at forældrene føler